30 Eylül 949 Cuma
YIL : 2 — SAYI : 69
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
Telefon : 25088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

İSTANBUL IŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

Zengin eşya piyangosu

İst. Işçi Sendikaları Birliğinin Dahili Eşya Piyangobiletleri satışa arzedilmiştir.

Tekel Bakanının beyanatı

Zam miktarı yüzde 15-25 arasındadır

Bakan her ne şekilde olursa olsun alınacak kararların işçi lehine olmasına dikkat edeceğini söylüyor

Zammın her hangi bir şekilde yüzde 15 den aşağı indirilmiyeceği bildirildi.

Ankarada ilgililerle temaslarda bulunarak şehrimize dönen sendikalar birliği hey'eti Tekel Bakanı Dr. Fazıl Şerafeddin Bürge ile de görüşmüşler ve Tekel işçilerinin ücretelrine yüzde 25-15 zam yapıldığını bizzat Bakandan öğrenmişlerdir. Hey'et şehrimize dönünce Tekel Genel Müdürlüğü ile temas etmiş, kendilerine zammın 8-25 arasında olduğu bildirilmiştir. Bu durum işçileri hayrete garketmiştir. Bu hususta, şehrimizde bulunan Gümrük ve Tekel Bakanı Dr. Fazıl Şerafeddin Bürge'nin malûmatına müracaat ettik. Bakan aynen şunları söyledi:

"— Zam mikdarı yüzde 15-25 tir. Diğer söylentiler yanlıştır. Zam miktarını böy'ece işçi arkadaşlarıma bildirebilirsiniz. Diğer arkadaşlarımla bu hususta görüşeceğim. Alınacak her kararın işçi lehine o masına çalışacağım.."

İşçiler karneye tabi olacak

Ankara (HÜRBİLEK) — İş ve İşçi Bulma Kurumu son gün'erde bütün işçilerimizi alâkadar edecek bir tüzüğü tekemmül ettirmek üzeredir.

Tüzükün içine aldığı en esaslı hüküm işçileri karneye tâbi tutmasıdır. Önce bazı iş kollarında başlayıp zaman'a bütün işçilere teşmil edilecek olan bu tüzük gereğince işçilerin sahip olacakları karne onların sadece işe yerleşebilme'erini değil, meslekî ihtisaslaşmalarını ve sınıflara ayrılmalarını da sağlıyacaktır. Kimlik kâğıdı vasfını taşıyacak karne işçilerin ihtisaslanmasına yarayacaktır.

İşçi ve iş verenlerimizin usta işçi derdini halle de yaraması bakımından tüzüğün bir an evvel gerçekleşmesini dileriz.

Darphane ve damga matbaası işçileri

Sendika ilk kongresini yaparak başkanlığa Mecdettin Kölüksüz'ü seçti

Darphane ve Damga matbaası işçileri sendikasının ilk genel kurul toplantısı cumartesi günü saat 14 de Eminönü Halkevinde yapılmıştır. Kongreyi muvakkat idare heyeti başkanı Mecdettin Kölüksüz açmış ve müteakiben başkanlık divanı seçimi yapı'mıştır. Bu seçimde kongre başkanlığına Rauf Cuyar, başkan vekilliğine Fahrettin Sezniezer, kâtipliklere de Mustafa Çelikkedem ve Şefik Akaybaş seçilmişlerdir. Atatürkün manevi huzurunda üç dakikalık ihtiram duruşundan sonra Mecdettin Kö'üksüz çalışma raporunu okumuştur.

Raporda sendıkanın karşılaştığı güçlükler üzerinde ısrarla durulmakta ve bunun sebepleri tahlil edilmekte idi.

Müteakiben seçimlere geçildi. Başkanlığa Mecdettin Kölüksüz, başkan vekilliğne Rauf Cuyar, saymanlığa Şefik Boydaş, veznedarlığa Osman Cebecioğlu, kâtipliğe Mustafa Çelikbeden, üyeliklere de İsmet Orgun ile Halit Tezcan getirilmişlerdir. Muhittin Özmestçi, Şefik Akaybaş, Cevat Arama ve Mustafa Kuran da yedek yönetim kurulu üyesi olmuşlardır.

Haysiyet divanına Mustafa Kocaman, Bayram Ünal ve Mustafa Kuray seçilmişlerdir.

Denetçiliklere de Ahmet Yıldırım, Mehmet Şen ve Lâtif Rodoplu seçilmişlerdir.

Üyeler bazı dileklerde bulunmuşlar ve kongre samimiyet havası içersinde sona ermiştir.

İŞÇİ MESKENLERİ

Çalışma bakanlığı işçiye ikâmetgâh temini hususunda faaliyete geçti

Ankara (HÜRBİLEK) — Çalışma Bakanlığı büyük şehirlerde işçiler için ikametgâhlar tesisi için faaliyete geçmiştir. İlk olarak Ankarada Akköprü civarında bir binanın inşasına hemen başlanacaktır.

Bundan başka İzmirde tebhirhane yanındaki arsaya da bir bina inşa edilecektir.

Ayrıca Adanada halen 64 işçinin barındığı bina genişletilecek ve burada 100 işçinin daha barınması temin edilecektir.

Bu ikametgâhlarda oturan işçi vatandaşlardan kira olarak az bir ücret alınacaktır.

Tütün ve sigara sanayi işçilerinin kongresi

Başkanlığa yine Vahdettin Durmaz seçildi

Cibali Tütün ve Sigara Sanayii işçileri sendikasının yıllık genel kuru toplantısı cumartesi günü işçi lokalinde yapılmıştır.

Kongre başkanlığına misafir sendika başkanlarından Yaşar Orcan başkan vekilliğine İsmail İnal ve kâtiplik'ere de Hayri Özçakmak ve Sabahattin Gülsel seçildiler. Müteakiben Vahdettin Dırmaz sendikanın bir yıllık faaliyet raporunu okudu. Ve rapor takdir alkışları arasında kabu! edildi.

Bir yıllık faaliyet raporundan sonra hesap raporu da ekseriyetle kabul edildi. Sıra yönetim, denetim, haysiyet divanı seçimlerine gelmişti. Bu kurullar ve ehemmiyeti üzerinde Vahdettin Durmaz üyelere kısa ve mühim malûmat verdi. Seçim neticesi yönetim kuruluna asil üyeliklere sırasiyle Vahdettin Durmaz Cevat İmre, Mustafa Çağrayan, Ahmet İnci, Sezai Akdoğan, Osman Yılmaz, Leman Kızıltunç, Adile Özcan, İbrahim Kolbaşı, Hayri Özçakmak, Meliha İnal. Denetim kuruluna ise: Enver Toker, Sabahattin Gülsel, Vecihi Aksoylu, Hidayet Şerman, Dursun Aybar..

Haysiyet divanına da: Hamdi Erdemir, Hasan Sak, Nuri Küçükvardar seçilmişlerdir.

Sıra dileklere gelince, ilk sözü Vahdettin Durmaz aldı ve ezcümle şunları söyledi:

— Arkadaşlar geçen sene yapılan kongremizde doktor raporu ile ihraç edilen arkadaşlara üyelerimizden 50 şer kuruş yardımda bulunacaktık; maalesef karar yerine getirilmemiştir ve halen de bu maddenin yürütüleceğini zannetmiyoruz. Şayet lüzumsuzsa bu maddeyi kaldıralım ve ihraç edilen üye doğrudan doğruya sendika kasasından yardım edelim.

Leman Kızıltunç:

(Devamı 2 de)

İşçinin tarifi

Sedikalar birliğinin müracaatı üzerine danıştay işçi tabirinin şumulünü ilgililere bildirdi

5088 sayılı vergi muafıyeti kanunundaki işçi tabirinin şumulü meselesi zaman zaman ıhtilâflara yol açmakta idi. Sendikalar birliğinin müracaatı üzerine mesele Danıştay birinci dairesince görüşülüp karara bağlanmıştır. Danıştayın karar tutanağını bütün işçi arkadaşlarımızın malûmat edinmeleri maksadiyle aynen neşrediyoruz:

TUTANAK —

Vergi kanununda yer alan işçi tabiri hakkında istişaremütalâa talebini mutazammın Maliye Bakanlığının 22-6-949 tarihli ve Gelirler Genel Müdürlüğü 314-23301-13879 sayılı tezkeresi başkanlığının 26-9-949 tarihlı ve Mu. U. M. Th. 84-129/6-2453 sayılı tezkereleriy'e gereği yapılmak üzere Danıştay Başkanlığına gönderilmiş ve iç dairesine havale buyurulmuş olmakla dosya tedkık edildi.

Maliye Bakanlığının tezkeresinde 2395 sayılı kazanç kanununun 3 üncü maddesinin 10, 12, 16 cı maddelerinde 1890 sayılı iktisadi buhran vergisı kanunu ile muvazene vergisi, hava kuvvetlerine yardım vergisi kanunlarına muhtelif maddelerinde ışçilerle işçi istihkakları hakkında muvafık hükümleri vardır.

Mezkûr kanunlarda işçi tabirinin şumulünü tâyin eden bir hüküm olmadığı gibi 3008 sayılı iş kanunundaki tarifinde de bir atıf yapılmamıştır. Bu sebeple vergı kanunlabiri faaliyeti daha zıyade bedeni ve bir şeyin istihsal ve imâline matuf faaliyet erbabına hasredilmiştir. Bu anlayış iş kanunu ışçi tarifine de tevafuk etmektedir. Ancak: Kazanç, buhran ve muvazene vergi'eri kanunundaki işçı gündeliği muaflığına müteallik hükümleri tadil eden 5088 sayılı kanunun tatbiki dolayısiyle işçi tabiri şumulünün tayininde Bakanlığımızla Çalışma Bakanlığı ve işçi istihdam eden bazı müesseseler arasında görüş ayrılığı zuhur etmiştir. Halbuki işbu kanunun ışçiye ait her hangi bir tarif veya tavzihe ait hükmü muttali olmayıp yalnız muaf tutulan işçi gündeliği mikdarına taalluk etmekle işçi mefhumunda bir değişikliğin varit olmaması tabiî olduğundan iş kanunundaki tarife nazaran ışçi sayılmamakla beraber amele ve işçi sıfatını haiz olmayan kimse'erin bahis mevzuu muaflıktan faydalandırılmasına Bakanlığımızca imkân görülmemektedir.

Esasen ış kanununa göre de işin sevk ve idaresi ile uğraşanlar iş veren vekili sayıldıklarından Çalışma Bakan'ığı telâkkisi gibi veznedar, daktilo, sürveyan, ustabaşı, ambar memuru, kontrolcu gibilerin işçi sayılması 5088 sayılı kanunun ruh ve gayesiyle aykırı olarak vergi muaflığını genişletmek o'ur. Suretinde mesele belirtildikten sonra bu durum karşısında vergı kanunlarındaki işçilere ait muaflık hükümlerinin tatbik'ne muayyen bir veçhe verilmek için işçi tabirinin hudut ve şumulü hakkında Danıştaydan mütalâa alınmasına lüzum gösterilmektedir.

Ça'ışma Bakanlığından alınan mütalâa ise yukarıda hüviyetleri yazılı olanların bedenen ve fikren çalışanlardan olmasına işin sevk ve idaresi ile uğraşanlara da işçi sıfatını kaybetmeyeceğini iş kanununun birinci maddesi ile 12 ci maddenin 2 cı ve 16 cı maddenin 3 c: ve 47 ci maddenin B fıkrasındaki hükümlerine göre bu müstahdemlerin işçilerden sayılması lâzımgeleceğine dairdir.

İşin icabı müzakere olundu: :

İş kanununun birinci maddesi ve veciz bir surette işçiyi tarif etmiş ve bu tarf iktisat ilminin telâkkisi i'e de uygun bulunmuştur. Çünkü bedenen ve adeli işin fikr' ve ahlâki işten mutlak surette ayırt edilmesi mümkün olmadığı ve sınai aletlerin ve vasıtaların bu ilerlemiş devrınde akıl ve fikrin iyice işlemeden bir işçinin iş görebilmesi hemen hemen imkânsız olduğu zahiridir.

Binaenaleyh bedeni ve fikri işler nisbi olarak galıp olan kuvvet nevilerinin vasfına göre tavsif ve tasnif edilmişler ve fakat kanunumuz bedenen ve fikren ve muayyen hukukî şartlar içinde çalışanları da işçi sıfatını tanımıştır. Bu suretle Maliye Bakanlığının telâkkisi gibi faaliyetın daha ziyade bedeni bir şeyin istihsal ve imâline matuf faaliyet erbabı işçi mefhumuna dahil olduğu gibi bir işletmenin istihsal faaliyetinde sermayeden maadakı âmirlerin de mefhumunda mündemiç olduklarını kabul etmek iktiza eder. İlmi telâkki ve icabı olduğu halde mer'i bulunan iş mevzuatımız ancak müdürler, idare memurları ve umumiyet itibariyle işin sevk ve idaresi vazifesini gören kımseleri işçi mefhumundan hariç ve müstesna sayıldığına göre bu istina hükmü tefsir yolu ile tevsı etmemek hukuk esaslarındandır.

Esasen bu gibi mefhumlar usulen yer aldıkları hukuk nizamındaki adalet prensiplerine uygun olarak manâlandırılır. İşbu vergi hukukunda ve umumiyetle sosyal

(Devamı 3 de)

İşçi sigortaları kurumunda toplantı

İhtiyarlık sigortası tatbikatı hakkında bazı kararlar alındı

İşçi sigorta'arı kurumunda, kurum merkez müdürleriyle illerden gelen şube ve acentalık müdürlerinin iştirakiyle yapılan ve bir haftadan beri devam eden toplantı'ar sona ermiştir. Toplantıların mevzuunun, Kurumu ilgilendiren ve mevcut çalışmaların verimi ve neticelerini daha çok arttıracak teşebbüs ve tedbirlerin alınması amacını güden çeşitli işler ve mesele'er teşkil etmekle beraber; en ziyade İhtiyarlık sigortasında tatbik edilecek esaslar ve tetdbirler üzerinde görüşülmüş ve bu hususta müsbet kararlara varılmıştır.

İlk iş olarak, kanunun uygu'anmasında sigorta ile işbirliği yapılmasına dair alâkalılara bir tamim gönderilecek ve ihtiyarlık sigortası kanununa giren her işçi hakkında, işveren'erden beyanname istenecektir. Beyannamelere istinaden sicil karneleri doldurulduktan sonra, her işçi için merkezde ve teşra,

(Devamı 4 de)

Kominıstlerin en çok korktuğu din

Rus basını dini inanışlara şiddetle hücüm ediyor.

New York Times gazetesi, Moskova muhabiri Harrison E. Salisbury'den aldığı hususi bir habere istinaden, dine ve bilhassa Türkiyedeki ve İrandaki islâm inancına karşı olan Rus tazyikinin yeniden baş gösterdiğini belirtmektedir.

New York Times gazetesinin makalesi, Stalinabad'da yayınlanan "Tadjikistan,, gazetesinin dine karşı yapılan hamlenin takviye edil-mesini ileri sürdüğünü" açığa vurmaktadır. Bu makalede dinin günlük hayatta bazı reaksiyoner derebey elemanlarının devamlı mevcudiyetlerini ve bilhassa hastalıklara ve sağlık meselelerine karşı olan ve batıl itikada dayanan cesaretlerini takviye ettiği ileri sürülmektedir.

Sovyet gazetesi, "Din nüfuzu ile mücadele etmek bakımından büyük ilerlemelerin kaydedildiğine rağmen bu sahada nihaî başarının sağlandığını düşünmek hataya düşmekten başka bir şey olmadığını, belirtmektedir. Gazete, savaş devresinde Türkiyedeki ve İrandaki din adamlarının Almanyayı desteklediklerini açığa vurduktan sonra şunları ileri sürmektedir: "Şimdi bunlar, yeni bir savaş hazırlayan Amerikan emperyalistlerinin menfaatlarına hizmet ediyorlar. Hastalıkların Allah tarafından gönderilen bir ceza olduğunu düşünen bazı kimselerin akıllarında din kapitalistlik bir artık olarak devam etmektedir.,,

"Bunlar hastalanınca, doktora başvuracakları yerde mollalara ve hocalara giderek dinin âdetlerini yerine getirmektedirler. Din adamları da müracaat eden kadınlara, fedakârlıklarda bulunup oruç tutup dua ettikleri takdirde Allahtan yardım görecekelrini söylemekle bunları kandırmaktadırlar.,,

Gazete, dinin iş, sosyalist emlâk ailelerin ihmali, poligami, peçe ve örtü takıp dinî âdetleri yerine getirmek bakımından zararlı bir durumun muhafaza edilmesine yardım ettiğini açığa vurmaktadır.

"Dini bir inanç, inananların temayüllerini meşgul edip, enerjilerini söndürüp uyanıklıklarını uyuşturup komünist cemiyetin fâal ve vicdanî mücadelesinden ayırmaktadır.,,

(HÜRBİLEK)

Okuyucularının Kurban bayramlarını kutlar

İhtiyarlık sigortası tüzüğü

İş kanunun tatbik edildiği yerlerdeki bütün işçiler sigortadan istifade edecek

Ankara (HÜRBİLEK) — İhtiyarlık sigortası üzerinde ilgililer devamlı surette çalışmaktadırlar. Malûm olduğu veçhile ihtiyarlık sigortası kanunu 5417 sayı ile 8-6-1949 tarihinde yayınlanmıştı. Kanun hükümlerine göre bir kısım maddeleri yayınladığı tarihte yürürlüğe girmiş, diğer hükümleri 1 Nisan 1950 den sonra tatbik mevkiine konulacağı bildirilmişti.

Çalışma Bakanlığı bu önemli kanunun tatbikatı için bir de tüzük tasarısı hazırlamıştır. 38 maddeden ibaret olan bu tasarı şimdi mütalâaları alınmak üzere diğer bakanlıklara gönderilmiş bulunmaktadır. Bakanlıkları temsil edecek olan uzmanlar, tasarı üzerindeki görüşlerini pazartesi günü Çalışma Bakanlığında yapılacak toplantıda bildirecekler ve icab ederse yeni kararlar alarak tüzük tasarısında da değişiklikler yapacaklardır.

Halen hazırlanmamış olan tüzük tasarısına göre iş kanununun uygulandığı iş yerlerinde çalışan işçiler ihtiyarlık sigortası kanunu hükümlerine tâbi olacaklardır. Ancak kanunla kurulmuş emeklilik sandıklarında ilgisi bulunanlarla mahiyetleri itibariyle en çok 30 iş günü devam edeceği Çalışma Bakanlığınca tesbt olunan süreksiz işlerde çalışanlar ve yılda hiç bir zaman 200 gün çalışmayı gerektirmeyen mevsimlik işlerde veya bunların kısımlarında çalışanlar; ecnebi bir memleketteki her hangi bir müessese tarafından ve o müessese nam ve hesabına Türkiyeye muvakkat bir iş yapmak için gönderilmiş bulunan işçilere ihtiyarlık sigortası kanunu hükümleri tatbik edilmiyecektir. İhtiyarlık sigortasına tâbi işçi ve hizmetlilerin aylık kazançları tutarı üzerinden yüzde 8 ihtiyarlık sigortası primi alınacaktır. Bu primin yarısı sigortalının ücretinden kesilecek diğer yarısı da işveren tarafından verilecektir. Günlük kazancı 20 liradan fazla olan sigortalıların ihtiyarlık sigortası primlerinin hesabında 20 liradan fazlası nazara alınmıyacak ve ücretsiz çalışanlarla günlük kazançları 2 liradan az olan sigortalıların primleri günlük kazançları iki lira itibar olunarak hesaplanacaktır. Ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalıların hesaplanan sigorta primleri yıpranma payı nisbeti derecesine göre artırılarak alınacaktır.

Diğer taraftan ihtiyarlık sigortası kanununa tâbi bir veya bir kaç iş yerinde sigortalı olarak en az beş yıl çalışmış olan ve sigortalı işe ilk girdiği tarihten işten ayrıldığı tarihe kadar geçen her yıl için de ortalama en az 200 günlük münavebeli işlerde 160 günlük prim ödemiş bulunmaları, sigorta haklarının ihtiyârî olarak devam ettirebileceklerdir. Tasarıya göre işçisine her hangi bir vazife ifasına katiyen mâni teşkil eden bir hastalığa veya ruhi yahut bedenî arızaya düçâr olduğu tesbit edildiği takdirde, hiç bir işte çalışamıyacak duruma girmiş sayılacaktır. Sigortalılar; sigortalı işe ilk girdikleri tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri üzerinden işleme tâbi tutulacaklardır.

Tütün ve sigara sanayi işçilerinin kongresi

(Baştarafı 1 de)

— Bu hakkı sendikaya giren üyeye 5 sene sonra yani beşinci seneyi takip eden her yıl için beş lira olarak kabul edelim, demiştir.

Teklif ittifakla kabul edildi. Vahdettin Durmazın teklifi ile bir de kantin kolu teşekkülüne karar verildi ve başına Hüseyin M... getirildi. Müteakiben kongre başkanı Yaşar Orcan:

— Arkadaşlar bugünkü kongre hepinizin arzusunun tecellisi ile ve muvaffakiyetle sona ermiştir. Hepinize teşekkür eder ve yeni idarecilere başarılar dilerim, diyerek kongreye son vermiştir.

Orhan Yıldırım

Her hafta bir hikâye:

ŞÜPHE

Yazan: Sabahattin SELEK

Konuşmadan yürüyorlardı. Boş ve karanlık sokakta birbirine karışarak inleyen ayak sesleri, bir kadının sert ve kaba adımlarla yürüyen bir erkeğin yanısıra koştuğunu anlatıyordu. Bu sokağa alışkın olduğunu halyle belli eden bir köpek, yattığı yerden başını kaldırarak lâkayt bir nazarla geçenlere bir müddet baktıktan sonra tekrar uykuya daldı. Onları bu saatte, bu şekilde görenler, "Bu gidişte muhakkak bir esrar var,, diyebilir erdi. Halbuki hiç bir esrar yoktu. Sadece erkek kadına kızgındı. Ve kadın kocasından korkuyordu. Koşması da bu yüzdendi. "Yetişemiyorum, biraz yavaş yürü,, diyecek cesareti yoktu. Beriki bunun farkındaydı, fakat kadına eza yapmış olmaktan zevk duyduğu için hızlı yürüyordu. Dudaklarının arasındaki sigarayı düşürmemeğe dikkat ederek, nefret dolu bir sesle, sık sık "Namussuz,, veya "orospu,, kelimelerini telâffuz ediyor ve bazan, kenetlenmiş dişlerinin arasından uzun bir "Ah!,, fışkırıyordu.

Mahalle bekçisi onların karaltılarını uzaktan tanıyınca, vazifesini hatırlıyarak düdüğünü acı acı üç defa öttürdü. Adamın bir "ah,, ı düdük sesleri arasında kayboldu. O, sigarasından derin bir nefes çekip dumanı ta... ciğerlerine gönderdikten sonra, bekçinin münasebetsizliğiyle boğulan isyanını daha derin, daha içten tekrarladı: "Ahhh!..,

Bunları mutlaka kadına işittirmek istiyor, hiç birinin ziyan olmasına tahammül edemiyordu.

Aydınlık bir yere gelince başını çevirerek yanındakine hain bir nazarla bakıyordu. Kadın, kindar iki mavi gözün üzerine dikildiğini hissediyor, fakat mukabelede bulunmaktansa, yerde zıplar gibi ilerleyen gölgesini seyretmeyi tercil ediyordu. Öteki, bu titrek gölgeden bile nefret etmiş olmalı ki, çocukça bir arzuyla onu çiğnemek için bazan sağa sola yalpa vurarak, bazan da sıçrar gibi yürüyordu. Kadın biraz geride kalıp, başının gölgesi ayaklarının hizasına düştüğü zamanlar bu garip hareketin mânası açıkça anlaşılıyordu.

Bu gece kini içine sığmıyor, her hareketinden, her sözünden taşıyordu.

"Orospu!,,

"Ahhhh!...,,

Evet ne yazık ki âcizdi, gölgeye sataşacak kadar âcizdi. Hırsını söndürebilmek için bu küfürlerden başka silâhı yoktu. Vardı, bir de bacakları vardı amma onları sokakta kullanamazdı ya!

Sigarasının ince dudaklarını yakacak kadar küçüldüğünü farkederek onu tükürür gibi yere attı. Bedbaht hayatının zehiri her zerresine işlemiş ve onda (acı) ya, (zehir) e karşı bir iptilâ doğurmuştu. Ateşle çevrili bir akrebin, iğnesini kendi vücuduna batırması gibi biraz da, hattâ tamamen kendi kendini zehirliyordu.

Birden bire durdu ve emreden, sert bir sesle "sigara!,, dedi. Karısı ceketinin cebinden sigara paketini çıkarıp, ağzına bir sigara iliştirdi ve yaktı. Tekrar yürümeğe başladılar. Biraz sonra "teşekkür,, der gibi namussuz!,, diye mırıldandı.

Eve bu vaziyette geldiler. Kadın yorgunluktan bitkindi. Üstelik bütün vücudu ter içindeydi. Kocasının ceketini sırtından alıp bir sandalyeye geçirdi. Sonra da soyunmak ve çamaşır değişmek için yatak odasına gitti. Mantosunu henüz asmıştı ki, kocasının "Hacer!,, diye bağırdığını işitti. Bu gece başına gelecekleri tahmin ediyordu.

Koşarak yanına geldi.

"Bir şey mi istiyorsun Ahmet?,,

Ahmet, üzerine uzandığı sedirden sıçradı. Kolsuz vücudu ile budanmış bir ağaç gibi Hacerin karşısına dikildi ve korkunç bir sesle kükredi:

"Hangi cehennemin dibine sıvıştın?,,

Bu haliyle insanda, aynı zamanda nefret ve merhamet uyandırıyordu. Dehşetle açılmış soğuk, mavi gözleri, çene kemiğinin birer ceviz gibi kabarık uçları, sakallı suratı, uzun ve gırtlağı fırlamış boynu ile koca olarak değil, bir arkadaş sıfatiyle tahammül edilemiyecek kadar iğrençti. Gömleğinin kısa kolları, omuzlarından dörder parmak aşağıdan torba ağzı gibi büzülmüştü. Halbuki mevcut olmayan o kollar şu anda ona ne kadar lâzımdı!

Mahiyeti her ne olursa olsun, rüzgâra tutulmuş gibi vücudunu öne doğru uzatması acınacak bir haldi. Sanki karşısındakinin burnuna girmek istiyordu.

Kadın, kocasının korkunç suratını hemen yüzünün önünde görünce biraz geriledi. Bu zararsız ve âciz mahlûktan yine de endişe duyuyordu. Alçak ve titrek bir sesle:

"Camaşır değiştirecektim,, dedi.

"Alçak! Bana hiç sormazsın, değil mi?..

"Seninkileri de değiştireyim.,,

"Değiştir!..,

Hacer, bir çocuğu soyar gibi kocasının çamaşırlarını çıkarttı ve temizlerini giydirmeye başladı. Öteki sayıklar gibi, mütemadiyen "seni geberteceğim!,, "Alçak kadın!,, diye söyleniyor, kadın bu küfürler ve tehditler kendisine değilmiş gibi hiç cevap vermiyordu. "Seni geberteceğim!,, derken bütün vücudu titriyordu. Bu onun, senelerden beri hiç eksilmeden duyduğu en büyük, en şiddetli arzusu idi. Kanı, kafası bu arzu ile yanıp tutuşuyordu. Sanki bütün saadeti, Haceri öldürmesine bağlıydı. Ah!. İmkân olsa.. Ah!. Onu bir öldürebilse... Onun kendi eceliyle ölmesine bile razı değildi. Öldürmeliydi, o orospu kadını, kendisi öldürmeliydi. Fakat ne ile? Heyhat, bunu hiç bir zaman yapamıyacaktı.

Nedense bu gece, her zamandan daha çılgındı. Yatmak ve uyumak aklına bile gelmiyordu. Düşündüğü tek şey karısını ihaneti, yegâne arzusu onu öldürmekti.

"Geber!,, der gibi "Hacer!..,, diye bağırdı. Kadın yarı giyinmiş bir vaziyette odadan fırladı.

"Efendim Ahmet?,,

"Ayaklarımı yıka!,,

Biçare Hacer, sonsuz bir tevekkülle bu emrine de itaat etti. Leğen, ibrik getirip ayaklarını yıkadıktan sonra kapının yanında beklemeğe başladı. Kocasını tahrik edecek en ufak hareketten çekiniyordu.

"Ne bakıyorsun namuzsuz? Çirkinim değil mi? Evet sakatım da, iki kolum da yok.. Dünya yakışıklı, sağlam erkeklerle dolu, biliyorum senin için de böylelerini çekiyor..

"Neler söylüyorsun Ahmet!,,

"Orospuluğunu yüzüne vuruyorum. Başkalariyle, sağlam adamlarla yatıp kalktığını anlatmak istiyorum.,

"Ahmet!..

"Sus kahpe! Yalan mı? Ben kolsuz bir adamım. Seni sıkamıyor eskisi gibi kemiklerini çıtırdatamıyorum. Sen de bunu istemez miydin?..

"Yetişir Allah aşkına! İnan bana. Senden başkasına baktığım yok!,,

"Hah! Hah! Hah!.. Pis şaşı, kör lânet! Sen de şaşısın. Ben kolsuzsam. Sen de suratsızın birisin!,,

Kadının artık tahammülü kalmamıştı, hıçkırarak dışarı çıktı. Ahmet büsbütün öfkelendi: Onun dinlemesini ağlamadan, ses çıkarmadan dinlemesini istiyordu. Arkasından bağırdı: "Buraya gel!..

İtaat etmediğini görünce peşinden fıraldı. Yatak odasında kadın bir sandalyeye oturmuş başını ellerinin arasında ağlıyordu.

"Ağlama kaltak!,,

Kadın, hıçkırıklarının arasında inler gibi, güçlükle:

"Hep kaltak, orospu, başka bir söz işitmiyorum. Ben orospu değilim.. diyebildi.

"Neydi bugünkü halin? Behçetle karı koca gibi şakalaşıyordun. Muhakkak aranızda bir şey var..

Kadın yine hıçkırarak isyankâr bir şekilde cevap verdi:

"Bir garson parçasına mı tenezzül edeceğim. Senin işine yardım ediyorum. İstersen gazinoya hiç gelmem, evde otururum.,

"Recep le arayı pişirdiniz değil mi?,, Kadının sade hıçkırıkları duyuluyordu.

"Söylesene orospu!,,

"Vallahi bir şey yok. Kahrolayım ne onunla ne de başkasiyle aramda bir şey yok..

"Yalan!,, diye bağırdı ve bir tekmede kadını sandalye ile beraber yere devirdi. Durmadan, bütün kuvvetiyle tekmeliyordu. Yoruluncaya kadar devam etti. Beriki yerde kıvranıyordu. Nihayet soluyarak "Defol gözüm görmesin seni!,, dedi ve kendini karyolaya attı.

(Devamı var)

Mensucat santral fabrikası

Fabrika Müdürü Fuat Bezmen maddî imkânsızlıklar yüzünden bazı sendikaların varlığının isme veya bir kaç idealistin kudretine dayandığını görmekle üzüntü duyduğunu ifade ediyor

Yazan: M. TEOMAN

Kazlıçeşme tren yoluna pek kısa bir mesafede demiryolu ile asfalt yol arasındaki geniş bir sahayı kaplayan, haricen modern yapılışta olduğu ilk bakışta göze çarpan bir binanın yüksek bacasından mütemadiyen kesif dumanlar çıkardığı görülür. Eski gayri meskûn Kazlıçeşmeyi etrafına yüz'erce işçi evi toplayarak meskûn bir yer haline getirmeğe başlıca âmil olan Santral Mensucat fabrikası..

Acaba haricen beni teshir eden bu yapının iç organları nasıldır düşüncesi ile fabrikaya duhul ettim. Kısa bir tavakkuftan sonra işletme müdürü Fuat Bezmen tarafından kabul edildim. Orta yaşlı, orta boylu ve gürbüz çehreli sayın Fuat Bezmenden mukaddemeyi müteakip İşçi sendikalarımızın işveren gözü ile tahlilini yapmasını istirham ettim. Yüz hatlarının çehresinde yarattığı meyus bir bakışla "Sendikalar menfaatlerin birleştiği ve işçinin hakkını hükûmete ve işverene tanıtan bir teşekkül olması sebebi ile işçiye pek çok faydalar sağlayabilir. Fakat bugünkü sendikalarımız maddi zorlukalar içinde olduğundan bu imkânları lâyıkı ile sağlayamıyor. Bir çok yer'erde varlığı ya isme yahut da bir kaç kişinin idealist kudretine istinat ediyor. Fakat yarından emin olarak konuşabiliriz. Sendikacılık, işçinin hukukî ve

FABRİKADAN UMUMÎ BİR GÖRÜNÜŞ

iktisadi sahalarda gelişmesini sağlayacak bir teşekküldür. Sade iyi niyetlerle kurulmuş olsun. Sendikacılarımızın şuurlu insanlar olmasını arzu ederim. Geçen sene de mücbir sebeplerden tensikat yapmak mecburiyeti hasıl oldu. Tensikatın bir işçi için ne kadar acı olduğunu takdir ederim. Bu sebeple tensikat yapmaktansa tensikat adedi nisbetinde, bütün işçilerin reylerini alarak, çalışma saatinde indirme yaptık. Bütün işçileri 5,30 saat çalıştırarak muvakkat işsizlik süresinde işçilerin boşta kalmalarını önlemek istedik. Fakat İstanbul mensucatı işçileri sendikası bir işçi 5,30 saat çalıştırılamaz şeklinde bir taraflı görüşü ile teşebbüse girişti. Bunun üzerine işçinin çalışma saatini 8 e çıkardım ve müteakiben 3/8 nisbetinde işçi de tensikata tâbi kılındı. Bir sendika sade tek taraflı düşünmemelidir. İşçinin menfaatlerini günün akışına uydurmalı, ona önderlik yapmalıdır. Bugünkü iş kanunu tamamen işveren tarafına iltizam etmiştir. Öğrendiğimize göre yeni iş kanunu tasarısı da sırf işçiyi gözetiyor. Meselâ istifa eden her işçiye tazminat hakkı tanıyor. Ben bunu da tatmikâr bulmadım. Çünkü bir işçi herhangi bir sebeple toplu bir para elde etmek isterse istifa eder. Bilâhara ihtisasını arttırır yeniden aynı fabrikaya dolgun gündelikle girer ve yeniden istifa edince geçmişteki tazminat farkını da ödetir. Buna mani olmak için işveren olan bizler fabrikamızdan istifa yolu ile ayrılan işçileri bir daha fabrikaya almamak

yollu bir tedbir alırsak, bundan elbet işçide müteessir olacaktır. Henüz tasarı halinde bulunan yeni iş kanunun işveren ve işçi haklarını

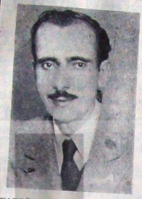

FABRİKANIN EMEKTAR İŞÇİ MÜMESSİLİ HAKKI CENGİZ

muvazeneli olarak tanımasının fayda sağlayacağı kanaatindeyim dedi

İş bulma kurumlarından bahise istediğimiz ihtisas ve evsafı haiz işçileri bu kurum yolu ile temin edebilirsek çok faydalı bir teşekküldür.

İşçi sigortalarına temasla, ihtiyarlık sigortasını ele aldı. Bir işçinin altmış yaşına kadar yaşaması şüphelidir. Bu sebeple hizmet süresi ile de bu hakkın tanınması yerinde olurdu dedi.

Fabrikayı gezmek istirhamımı kırmadı. İşçi mümessili Hakkı Cengizin refakati ile fabrikanın her bölümünü ayrı ayrı tetkik etmek saadetine nail oldum. Bilhassa yemekhanesindeki tertibat mükemmeldi. Kıymetli Müdür Fuat Bezmen "İşçinin midesi ile çalışacağı,, kanaatini iaşe kısmına vermiş olduğu kıymetle göstermiş bulunuyor. Her işçi toptan fiyatına evinin iaşesini kantinden temin etmektedir. Fabrika kantini fire nisbetini kendi bütçesinden kapatmaktadır. Kurban bayramında kesilip işçiye dağıtılacak koyunlar bitişik merada otluyorlardı. Şeker bayramında şeker, Kurban bayramında işçiye et vermek 20 senelik mazisi olan bu fabrikada gelenek haline gelmiştir. Çalışma yerleri modern şekilde tesis ve teçhiz edilmiştir.

Sayın Bezmene veda ve teşekkür için uğradığımda bu seneki tensikatın başlıca âmillerini sordum;

a — Anadoludaki kuraklık sebebi ile köylü parasızdır.

b — Muamele vergisinden muaf kalan Mahmut paşanın rekabetidir dedi. Hakkı Cengiz de:

980 arkadaşımın 260 ını kaybetmek hepimize acı geldi. İşçi babası olan sayın müdürümüz Bezmen tazminatını verdiği halde bir kısmını Yedikuledeki iplik fabrikasına yerleştirdi. Ne yazık ki gedik büyük, yama küçük dedi.

Tensikata uğramış bir işçi hüzünlüğü ile sayın Bezmen'e ve mümessil Cengize veda ederek ayrıldım.

M. Teoman

Umumî Hastalık sigortası kanunu

Ankara (HÜRBİLEK(— İşçilerimizin ötedenberi üzerinde durdukları umumumî hastalıklar sigortası kanunu tasarısı Çalışma Bakanlığınca hazırlanmış, alâkalı bütün bakanlıkların düşünceleri sorulmuştur.

Yaz tatili sona erdiğinde B. M. Meclisine verilecek olan tasarının bir an evvel kararlaşması ve tatbiki için Bakanlık İşçi Sigortaları Kurumu şimdiden faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Bilindiği gibi yeni kanuna göre işçi ve iş veren yüzde ki mikdarında prim ödeyeceklerdir. Karşılığında işçinin her türlü hastalığında tedavi ve ilâç paraları kurumca ödenecektir.

ÇALIŞMA MÜDÜRÜ DEGİŞTİ

Ankara (HÜRBİLEK)— İstanbul bölge çalışma müdürü Kemal Tilkicioğlunun Çalışma Bakanlığı baş müfettişliğine tâyini takarrür etmiştir.

İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü vazifesi vekâleten Ankara Çalışma Müdürü İsmail Akçay'a verilmiştir. İsmail Akçay cumartesi günü Ankaradan hareket etmiştir.

Ankara Bölge Müdürlüğüne kimin getirileceği henüz belli olmamıştır.

Sedikalar üç ayda bir teftiş edilecek

Ankara (HÜRBİLEK) — Ötedenberi her ay yapılmakta olan sendikaların teftiçleri bundan böyle üç ayda bir yapılacaktır. Her ay kapanamayan sendikaların hesapları hem müfettişleri hem de sendikaları müşkül durumda bırakıyordu. Böylece bu mahzur önlendiği gibi müfettişler iş yerlerini daha sık teftiş edebileceklerdir.

İşçinin tarifi

(Baştarafı 1 de)

hukukta hâkim olan umumi prensip ise zayıfın kuvvetce himayesidir. Sırf içtimaî adalet sevki iledir ki bütün zahmet ve devamlı çalışmalarına rağmen kendisinin ve ailesinin günlük hayatı ve zarurî ihtiyaçlarını karşılayabilecek derecede bir gelir sağlayüamayanlar hakkında vergi kanunlarımız muvafıklar temin etmişlerdir.

Bu sebebe binaen Maliye Bakanlığı yukarda yazılı tezkeresinde hüviyetleri tâyin ve sıfatları tesbit edilmiş buluna şahıslar işin sevk ve idaresi ile uğraşanlardan olmadıklarından işveren vekili sayılamıyacaklarından bunların işçi olduklarını ve hukukun tâyin ettiği hadler dahilinde muaflıktan faydalanmaları lâzım geldiğinin kabulü iktiza eder. Nitekim Danıştayın kazaî kararları da mütalâyı teyit etmektedir.

Gereği yapılmak üzere dosyasının Başkanlığa sunulmasına 13-7 9449 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan vekili	Üye	Üye
C. Özalp	S. Özek	F. Balkır
Üye	Üye	
A. Turel	S. F. Kalaycıoğlu	

Örneğinin aynıdır.
1-9-949

— 11 —

Genç Hasan, Rus kumandaniyle böyle konuşurken dolu dizgin bir süvari gelerek meydanlıkta atının dizginlerini kastı. Hızla yere atladı Cebinden çıkardığı balmumla kapalı bir zarf uzattı. Kumandan, zarfı hızla açtı. gözlerini kırpmadan, nefes almadan okudu. Rengi sararmıştı. Mektubu bir müddet elinde tuttu. Dalgın dalgın durdu.

Etrafında duranlar, mühim bir hâdisenin haber verildiğini anlıyorlardı, fakat mahiyetini anlayamıyorlardı. Kumandan birden kendini topladı:

— Çocuk dedi, işler ciddileşti.

Sonra yaverlerinden birini çağırdı:

— İnglizlerle Fransızlar da harbe girmişler..

— Ne vakit?..

— Onu bilmiyorum. Yalnız harp başlamış.

— Bize karşı mı harp ediyorlar?

— Demek onlar da bize düşman oldular.

— Düşman oldular. Bundan sonra harp çok kızışacak demektir.

— Peki şimdi ne yapacağız?

— Ordunun bulunduğu yere gideceğiz.

— Ya bu Türk esirleri?

Kumandan Genç Hasana döndü:

— Deli kanlı dedi, bizden yapılacak şeyler isteme... Bizim istediklerimizi kabul edersen uyuşuruz. Hem canını kurtarırsın.. hem de arkadaşını.. Hem de istediğin kadar para alırsın..

Genç Hasan dudaklarını ısırdı:

— Ben ne para isterim, dedi. Ne de canımı kurtarmaya çalışırım. Benim söylediklerimi yapmazsanız, sizinle çarpışırım.

Kumandan:

— Siz Türkler dedi harp kedisi insanlarsınız.

— Evet, garip insanlarız. Kuldan korkmayız.

— Peki bunu yapmakla ne kazanacaksınız?

Genc Hasan gülüyordu:

— Şerefimizi, namusumuzu dedi.

Gözleri alev alev yanan Genç Hasan, son sözü söyledikten sonra belindeki piştovunu eline almıştı.

— Bu ne dedi?

— Söyledim.. Ya şerefimizi kurtaracağız, vahut öleceğiz.

Kumandan etrafına bakındı. Genc Hasan:

SAGLIK BAHİSLERİ

ZEHİRLENMELER

— 2 —

Dr. İlhami İLBAŞ

Cıva ile zehirlenme; cıvalı mürekkebat istihsalinde, ayna, termometre, barometre imâl eden iş yerlerinde çalışanlarda cıva buharlı ampullerin imâli işelerinde, fört şapkacılığı ile tüylü derilerin (acide de mescure) ile terbiyesinde yani sekretaj ve förtaj işlerinde, akkümülâtör imâl ve tamir edenlerle, (fülminate de mercure) ile silâh kapsülü yapan işçilerde görülür.

Cıva ile hâd zehirlenmelerde, tükrük mikdarı artar ağızda madeni bir lezzet duyulur. Kanlı kaylar ve dizanteri şeklindeki ishallerle kendini gösteren mide ve barsak bozuklukları vardır. Bazan kanlı idrar etme şeklinde arızalar da görülür.

Cıvanın müzmin zehirlenmesinde ise daha ziyade iştahsızlık, iç sıkıntısı, huzursuzluk ve ağlama hali gibi ruhi arızalar hâkimdir. Bu ruhi arıazlar yanında çok defa kusma, ishal ve baş dönmeleri görülür. Daha ilerlemiş safhalarında ise gitgide artan barsak, mide bozuklukları ile hezeyanlar ve umumi kuvvetsizlik kendini gösterir. Sonunda hasta kaşeksiye düçâr olur yani son derece zayıflar. Fakat bu vaziyette dahi şifâ daima mümkündür.

TEDAVİ: Şüpheli hallerde ilk iş iş olarak derhal zehir yerinden uzaklaşmak lâzımdır. Bu gibi hallerde sıcak banyonun çok iyi ve müsbet bir esiri vardır, Dahilen iodure de potossium almak iyi gelir. Fakat vaziyet vahimleşmeden bir doktora müracaat etmek en doğru bir hareket olur.

KORUNMA: Yukarıda bahsettiğimiz cıva ile ilgili iş yerlerini esaslı ve fenni bir şekilde havalandırmak, sıcak zamanlarda su püskürtücü cihazlarla, mahallin rutubetini arttırmak, lâzımdır. Kışın dahi bu gibi yerlerin çok sıcak olmaması çabuk ve çok hararet veren sobalar istimâl edilmemelidir. Civanın kesif olarak bulunduğu iş yerlerinde bu maddenin deri tariki ile vücuda girmesini önlemek maksadı ile burada çalışan işçilere sülfür de potassium mahlülüne batırılmış elbiseler giydirilmeli ve maske taktırılmalıdır. Bu gibi yerlerin zemini ipoklorit döso mahlülü ile ıslatılmış talaşla örtülmeli veya muayyen bir miktarda mayi halinde amonyak serpilmelidir.

Diğer taraftan işçilere bir iki gram kadar kükürt çiçeği veyahut her gün az miktarda iodür dö potassium mahlülü içirmeli ve diş temizliğine çok itina etmelidir.

3 — KÜKÜRTLÜ İDROJEN İLE ZEHİRLENME

aDha ziyade kanalizasyon ve yer altı madenlerinde çalışan amelelerde görülen kükürtlü hidrojen zehirlenmelerinde baş dönmesi, kay ve ishâl gibi arızalar ile birlikte dalgınlık göz kapaklarında kramp derin şuur bozuklukları görülür. Nihayet akciğer ademi ve teneffüs felci ile ölüm meydana gelir.

Bu zehirlenmelerde şifa pek azdır.

Tedavi için taze hava veya oksijen teneffüsü, kan alma, kan nakli, sun'i teneffüs yapılmalıdır.

Korunmak için böyle yerde işçiler maske kullanmalıdırlar.

(Devamı var)

ZAYİ

Edebiyat Fakültesinden aldığım sebekemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Edebiyat Fakültesi
Türkoloj bölümü
Emel Kökberk

Sendika Başkanlarına (4) sual

Her gün biraz daha gelişmekte olan sosyal hayatımızda sendikaların büyük rolü olduğu muhakkaktır. Fakat, bilhassa zamanımızda üzerinde durulacak nüvzular hale değil, istikbale ait olmalıdır.

Bu hususta, ilerdeki sosyal gelişmelerimize dair sendika başkanlarının ne ve ne düşündüklerini sendikaların uğradığı güçlükleri umumi efkâra duyurmak istedik. Aşağıdaki sorularımıza bütün sendika başkanlarından cevap bekliyoruz. Cevaplara bir de fotoğraf eklenmesi lâzımdır. Gelen cevapları geliş sıralarına göre neşredeceğiz.

Suallerimiz şunlardır:

1 — Sendikanız ne gibi müşkülklerle karşılaşmaktadır?

2 — İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve işverenlerin sendikamza karşı takindikları tavırlardan memnun musunuz? Bu hususta temennileriniz nedir?

3 — Sendika olarak ele aldığınız başlıca dâvalar nelerdir? Bunların hangilerinde muvaffak oldunuz, hangilerinde olamadınız? Sebepleri?

4 — Sendikaların inkişafı için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğiniz bir değişiklik var mıdır? Varsa elerdir?

Samsun Tekel Tütün işçileri sendikası Başkan vekili Hüseyin Bozkır'ın cevabı

1 — Sendikamızın karşılaştığı müşküller:

Memleketimizde Teke. İdaresinden başka tütün işi yapan müesseselerin de işçilerine sendika yerebilmesi sendika nakdi sermayesinin zenginleştirebilmesi, iççinin kanuni volda hak ve dâvalarını yükset mekamlarda takip edecek general federasyonun teessüsü i e bütün müşkülâtın ortadan kalkacağı kanaatindeyim.

2 — İşverenden maddî ve manevi müzaheret görmekteyiz. Sendikamıza takındığı tavrı hareketinden memnuyuz. Müessesesi mutazarrir etmeksizin işçilerine insani muamelede bulunması ve kanunun işçilere bahşettiği haklarını zamanında vermesi bu memnuniyetimiz için kâfi sebeptir.

3 — Bugün ele aldığımız dâvalarda, muvaffak olamadığımız hayat pahalılığı karşısında işçi ücretlerine vaktinde zam yapturabilmek ve bugünün mekân buhranı karşısında aldığı aylık tutarının yarısını icar bedeli veren evsiz işçilerimize bazı yardımlarla mekân sağlamak.

Türk işçisinin ekseriyeti dürüst ve vatanına bağlı bulunduğundan emin olarak kendi bünyesine göre sendikalar teşekkül ettirmiş ve bu sayede millî sosyal dâvasını ele alan ara medyun ve şükrandır.

4 — İş kanunumuza göre tatbik mevkiine konması pek lâzım olan iş verenle işçi arasında çıkacak anlaşmazlığı halledecek mahkemelerin kurulmasıdır. İşçi erimizin istikbalde daha ziyade refah ve saadetlerine kavuşacaklarına inanarak çalışmalarıyız.

Hüseyin BOZKIR

Sigerta kurumu teşkilâtı genişliyor

Ankara (HÜRBİLEK) — İhtiyarlık sigortası kanununun tatbikine geçilmesi üzerine kadrosu dar gelen işçi sigortaları kurumu kuruluş kanunu değiştirilecektir.

Bu iş için kurulan komisyon bu hafta başında faaliyete geçmiştir.

İşçi sikortaları toplantısı

(Baştarafı 1 de)

kilâtta birer bosuz açılacak ve bu dosyalar kartdöteks usulile işlenecektir.

Kanunun primle ilgili maddelerinin tatbikine başlanacağı 1 Nisan 1950 den itibaren, iş yerlerinden gönderilecek bordro'larda sigortalı işçiler için ödendiği bildirilen primler aydan aya cari hesap kartlarına işlenecek ve bunlar, biri merkezde esas dosyasında saklanmak ve diğerleri ha'en bulundukları yerlerile ilerde gideceği iş verlerine gönderilmek üzere üç nüsha olarak düzenlenecektir.

Kanunun tatbikatında asıl dikkat ve ehemmiyet olan yentlik bir yıl zarfında ihtiyarlık sigortası için toplanan prim tutarının, sene sonunda işçiye bildirilmesi keyfiyetidir. Kanunu zaten bir bayram neşe ve sevinci içinde karşılamış olan işçi yurtdaşlarımız; aynı zamanda onun çok iyi ve rasyonel bir tarzda uygulanmasına ve kendilerine âzamî verim ve fayda sağlaması için alınan karar ve teşebbüsleri, büyük bir alâka ve memnunluka takip etmektedirler.

Gemlik Vizkos sanayi işçileri sendikası ana tüzüğü

(Geçen sayıdan devam)

YÖNETİM KURULUNUN YETKİ VE GÖREVLERİ

Madde — 30 Yönetim Kurulu Sendikanın işlerini Cemiyetler Kanunu ve 5018 sayılı işçi ve İşveren Sendikalar bir ğı hakkındaki kanun hükümleri dairesinde yürütmeğe mükellef olup aşağıda yazılı görev ve yetkileri vardır:

a) Sendikayı devlet daire'eri, iş verenler ve diğer bilumum özel ve tüzel kişiler nezdinde temsil etmek.

b) İşbu ana tüzüğün beşinci maddesinde yazılı teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak.

c) İşbu kanun gerçince iş yerinde bulundurulacak Sendika Sendika temsilcileri için aday göstermek.

d) Sendika memur ve hizmetlerini kadrolarına göre atıbdeyin etmek ve bulara ilzumunda değiştirmek.

e) Sendika bütcesindeki ödenekleriin bütün olunan yerlerine sarfetmek ve sarfiyatları doğacak bütün sorumluluğu yönetim kurulu üyeleri oaln 11 kişi arasında müştereken ve müteselsilen yüklenmek.

f) Genel kurula arz olunacak bütçeyi çalışma ve hesap raporlarını hazır'amak.

g) Sayman üyenin en az üç ayda bir hazırlayacağı raporlarını görden geçirmek ve denetçilere iletilmesini ve ilânı sağlamak.

h) 32 nci maddede yazılı defter, muntazaman tutmak muhabere dosyaları tertip etmek.

i) Sendikanın memuşlarini ve diğ ara'arında ve Sendika ile iş verenler arasında karşılıklı dava ve asıyı ve savcı sağlayacak Sendika içinde tahkimi temin eçek kararlar vermek.

k) İsbu ana tüzük hükümlerine hususta uygulanacaşını gösterir talimatname'er hazırlamak.

l) Sendikaya mensup iki üye veya Sendika ile iş verenler arasındaki çıkma olan ihtilâflarda tarafla'ı uzlaştırmağa çalışmak ve üyeler arasında çıkan ihtilâflarda teşebbüs fazle vermediği takdirde haysiyet divanını sağ ayıp iş h karara bağlamak üzere bu divana havale etmek.

m) Sendika işçilerile başka Sendikalara bağlı işçiler arasında çıkma olan ihtı'âfları bunların bağlı bulundukları Sendikanın Yönetim Kurullarıyle temas tesis edip ihtılâfı gidermeğe çalışmak

n) Gene' Kurulu ve Haysiyet Divanını işbu tüzükte yazılı hükümler dairesinde toplatıya çalışmak

o) Üyelerin'ef verecekleri aidat ve muntazaman toplamak ve diğer kaynaklardan gelecek gelilerin tahsilne itina etmek. (üye aylık aidatı 100 kuruş) tur.

(Devamı var.)

D A V E T

Tekel Kütü Fabrikası İşçileri Sendikası Başkanlığından:

Sendikamızın senelik kongresi 1-10-1949 cumartesi günü saat 15 de fabrikamız lokalinde yapılacağından bütün üyelerimizin tesrifleri rica olunur.

Gündem:

1 — Çalışma raporunun okunması

2 — Müraksip raporunun okunması

3 — İdare heyetinin ibrası

4 — Yönetim denetim kurulu hayısıyet divanı ve birliğe delegeleri seçmeleri.

5 — Dilekler

HÜRBİLEK

HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı işlerini üllen idare eden: **Sabahattin Selek**

Basıldığı yer Kenan KUTAY Matbaası İstanbul

HAZİNE

TÜRKİYENİN EN ÇOK OKUNAN SİNEMA VE SALON MECMUASIDIR HER YERDE ARAYINIZ

İş ve işçi bulma kuruumu İş ve işçi arıyanlar

İş yahut işçi arıyorsan İş ve İŞÇİ BULMA KURUMU şubelerine müracaat et. Bu şubeler istediği parasız veriye getirir.

KURUM ŞUBELERİ	Telefon
Ankara müdürlüğü	13686
İstanbul Müdürlüğü	41367
İstanbul Ajanlığı	21942
Üsküdar Ajanlığı	
Eyüp Kolu	
Bakırköy Kolu	16-104
Beşiktaş Kolu	81849
İzmir Müdürlüğü	4842
Adana Müdürlüğü	1152
Konya Müdürlüğü	191
Eskişehir Müdürlüğü	51
Bursa Müdürlüğü	1968
Trabzon Müdürlüğü	110
Samsun Müdürlüğü	340

T. C. Ziraat Bankası

Yurdumuzun dört köşesinde yayılmış bulunan sayın müşterilerini memnun edebilmek için onlara belli bir yerde, belli bir evi, arsayı değil, istedikleri yerde, istedikleri

EVİ,

ARSAYI

TARLAYI,

Beğendikleri EŞYAYI

Edinmek imkânlarını sağlamayı düşünmüş,

1949 İKRAMİYE TUTARINI

300.000 liraya

YÜKSELTMİŞTİR

4 Çekilişin her birinde

25.000,

10.000,

5.000, Liralık

İkramiyeden başka 1000 lira ile 50 lira arasında muhtelif miktarda 458 ikramiye vardır.

Çekiliş : 28 Şubat, 30 Mayıs, 31 Ağustos, 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için keşide yapılacak ayın üçüne kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 liranı bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı bir şekilde muhafaza etmek kâfidir. Ayını müddet zarfında hesap'arında 100 liradan fazla bir bakıyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

Kalamışta BİR DAİRESİ BOŞELI

Apartman

EKİM KEŞİDESİNDE

Emlâk Bankası

HAFTALIK RESİMLİ

PERDE

Memleketimizin biricik Sinema tiyatro ve müzik gazetesidir Cumartesi günleri çıkar.

Hürbileğe abone olunuz